

Povinná školní docházka ve škole v zahraničí: povinnosti školy, povinnosti a práva zákonného zástupce žáka
PhDr. Mgr. Monika Puškinová, Ph.D.
Modelová situace

Základní škola Brod, příspěvková organizace spolu s žákem plnícím povinnou školní docházku (dále jen „PŠD“) v Rakousku prošla následujícími fázemi plnění PŠD žáka:

1. Rodiče žáka se přestěhovali do Rakouska. Rozhodli se, že žák bude plnit PŠD ve škole v Rakousku, ale pro jistotu bude i žákem Základní školy Brod, příspěvková organizace (žáka přihlásili k povinné školní docházce v rámci standardního dubnového zápisu) a bude zde konat zkoušky z vybraných předmětů.
2. Rodiče žáka dospěli k závěru, že jejich rodina se z Rakouska do České republiky nevrátí, pro jejich dítě jsou zkoušky z vybraných předmětů zbytečné.
3. Rodiče žáka a žák se natolik „naturalizovali“ v Rakousku, že nepotřebují, aby žák byl žákem Základní školy Brod, příspěvková organizace.

Jaké jsou povinnosti školy, práva a povinnosti zákonných zástupců žáka v jednotlivých situacích?

1. Žák plní PŠD ve škole v zahraničí, je současně žákem školy v ČR a koná zkoušky z vybraných předmětů

Povinnosti školy	Povinnosti zákonného zástupce žáka	Práva zákonného zástupce
<p>Po dobu plnění PŠD ve škole v zahraničí je žák evidován v příslušném ročníku a třídě podle výsledků zkoušek (§ 18 odst. 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p> <p>Ve školním roce, ve kterém žák zkoušky nekoná, je evidován v příslušném ročníku a třídě podle svého věku (§ 18 odst. 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p> <p>Žák evidovaný v konkrétní třídě se započítává do nejvyššího počtu žáků ve třídě. V případě překročení nejvyššího počtu žáků ve třídě je nutné žádat o výjimku.</p> <p>Žák je zapsán v třídním výkazu a třídní knize stejně jako ostatní žáci.</p> <p>Nepřítomnost žáka ve vyučování (absence) se u žáka neeviduje.</p> <p>Škola poskytne žákovi, který plní PŠD v zahraniční škole, učebnice, učební texty a základní školní potřeby hrazené státem (§ 6 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p> <p>Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení (§ 18 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p>	<p>Zákonný zástupce žáka písemně oznámí řediteli školy, že žák bude plnit PŠD ve škole v zahraničí (nejedná se o žádost).</p> <p>Zákonný zástupce žáka oznámí řediteli školy předpokládanou dobu plnění PŠD ve škole v zahraničí, popřípadě adresu školy v zahraničí (§ 38 odst. 4 školského zákona).</p> <p>Zákonný zástupce žáka přihlásí žáka do školy v zahraničí nejpozději do dvou týdnů po příjezdu žáka do země pobytu (§ 38 odst. 4 školského zákona).</p> <p>Zákonný zástupce podá žádost, na základě které žák koná zkoušky z vybraných předmětů, a to za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků (§ 18 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p> <p>Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy hodnocení žáka ze školy v zahraničí, včetně jeho překladu do českého jazyka (nevyžaduje se v případě slovenského jazyka), a to za období, za které se zkouška koná (§ 18 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p>	<p>Zákonný zástupce žáka se může rozhodnout, že žák bude současně žákem školy v ČR (§ 38 odst. 3 školského zákona).</p> <p>Zákonný zástupce žáka se může rozhodnout, že žák bude konat zkoušky z vybraných předmětů (§ 38 odst. 5 školského zákona, § 18 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p>

2. Žák plní PŠD ve škole v zahraničí, je současně žákem školy v ČR a nekoná zkoušky z vybraných předmětů

Povinnosti školy	Povinnosti zákonného zástupce žáka	Práva zákonného zástupce
<p>Žák je po dobu plnění PŠD ve škole v zahraničí evidován v příslušném ročníku a třídě podle svého věku (§ 18 odst. 6 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p> <p>Žák evidovaný v konkrétní třídě se započítává do nejvyššího počtu žáků ve třídě. V případě překročení nejvyššího počtu žáků ve třídě je nutné žádat o výjimku.</p> <p>Žák je zapsán v třídním výkazu a třídní knize stejně jako ostatní žáci.</p> <p>Nepřítomnost žáka ve vyučování (absence) se u žáka neeviduje.</p> <p>Ředitel stanoví termíny, ve kterých má zákonný zástupce žáka doložit plnění PŠD žáka předložením dokladu vydaného školou v zahraničí (§ 18 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p> <p>Škola poskytne žákovi, který plní PŠD ve škole v zahraničí, učebnice, učební texty a základní školní potřeby hrazené státem (§ 6 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p>	<p>Zákonný zástupce žáka písemně oznámí řediteli školy, že žák bude plnit PŠD ve škole v zahraničí (nejedná se o žádost).</p> <p>Zákonný zástupce žáka oznámí řediteli školy předpokládanou dobu plnění PŠD ve škole v zahraničí, popřípadě adresu zahraniční školy v zahraničí (§ 38 odst. 4 školského zákona).</p> <p>Zákonný zástupce žáka přihlásí žáka do školy v zahraničí nejpozději do dvou týdnů po příjezdu žáka do země pobytu (§ 38 odst. 4 školského zákona).</p> <p>Zákonný zástupce žáka doloží řediteli školy plnění PŠD žáka předložením dokladu vydaného školou v zahraničí za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka (nevyžaduje se u slovenského jazyka), v termínech stanovených ředitelem kmenové školy (§ 18 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p>	<p>Zákonný zástupce žáka se může rozhodnout, že žák bude současně žákem školy v ČR (§ 38 odst. 3 školského zákona).</p> <p>Zákonný zástupce žáka se může rozhodnout, že žák nebude konat zkoušky z vybraných předmětů (§ 38 odst. 5 školského zákona, § 18 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).</p>

3. Žák plní PŠD ve škole v zahraničí, není žákem školy v ČR

Povinnosti školy	Povinnosti zákonného zástupce žáka	Práva zákonného zástupce
<p>Škola nehlásí MŠMT, že žák přestal být žákem školy a že bude plnění PŠD dokládat přímo MŠMT.</p>	<p>Zákonný zástupce žáka škole písemně oznámí, že žák od určitého data přestává být žákem školy.</p> <p>Zákonný zástupce žáka není povinen škole dokládat, že MŠMT oznámil plnění PŠD žáka ve škole v zahraničí.</p> <p>Zákonný zástupce žáka MŠMT (§ 18e odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů)</p> <ul style="list-style-type: none"> - oznámí zahájení plnění PŠD čestným prohlášením do 1 měsíce ode dne zahájení plnění PŠD, - dokládá průběh plnění PŠD žáka dokladem vydaným školou v zahraničí za období nejvýše 2 školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka (nevyžaduje se u slovenského jazyka) do 1 měsíce od uplynutí období 2 školních let, - oznámí den ukončení plnění PŠD do 1 měsíce ode dne ukončení plnění PŠD, - oznámí změny údajů, které nastanou v době plnění PŠD do 1 měsíce ode dne změny. 	<p>Zákonný zástupce žáka se může rozhodnout, že žák nebude současně žákem školy v ČR (§ 38 odst. 3 školského zákona).</p>

4. Metodický materiál MŠMT

Informace MŠMT k plnění povinné školní docházky v zahraničí dle § 38 školského zákona aktualizované ke dni 1. 9. 2024 jsou dostupné [zde](#).